

چشم انداز

ایجاد بدهی توسط دستگاه‌های اجرائی فقط به یک شرط

با رای نمایندگان مجلس، ایجاد هر گونه بدهی یا تعهد توسط دستگاه‌های اجرائی صرفا با رعایت شـاخـص پایداری بدهی‌های دولت منوط به تأیید سازمان است.در جلسه علنی صبح امروز مجلس شورای اسلامی در بررسی گزارش کمیسیون تلفیق لایحه برنامه هفتم نمایندگان با بند الف و ب ماده ۲۴ موافقت کردند؛ ایجاد هر گونه بدهی یا تعهد توسط دستگاه‌های اجرائی صرفا با رعایت شاخص پایداری بدهی‌های دولت منوط به تأیید سازمان است.سقف مانده بدهی دولت و شرکت‌های دولتی در طول سال های اجرای برنامه حداکثر ۴۰ درصد از تولید ناخالص داخلی است که سهم بدهی دولت حداکثر هجده واحد درصد (۱۸٪) این سهم می‌باشد. دولت موظف است سقف مجاز صدور تضمین نامه‌ها و تعهدنامه‌های صادر شده به عهده خود را در لایح بودجه سالانه تعیین نماید و گزارش آن را هر شش ماه یک بار به مجلس شورای اسلامی ارسال نماید. سازمان مکلف است تعهدهای هر سال خود را در سقف بودجه درج نهاده و برای نادیه آن منابع لازم را پیش بینی نماید.

توصیه آیت الله جوادی آملی به مسئولان
آیت‌الله العظمی جوادی آملی بیان داشت: غفلت جامعه این است که خودشان را فراموش کرده اند، اینکه از کجا آمده ایم و به کجا می رویم! اکثریت مردم به این فکر پیوستند که آیا ما مثل یک درختی هستیم که پس از چندی خشک شده و هیزم می شود یا مثل یک مرغی هستیم که با مرگ، پرواز می کنیم، آنچه بشر و جامعه غربی را گرفتار کرده است همین غفلت است.به گزارش جماران؛ آیت الله العظمی جوادی آملی خطاب به طلاب تأکید کرد: نه براهه بروید و نه راه کسی را ببندید، نیاز جامعه و اقتصاد و مردم را با رعایت ادب و اخلاق، حل کنید و اساس کار این است که تمامی کارهایتان، قربه الی الله و برابر دستور الهی باشد.

مجلس تا شنبه تعطیل شد
پس از تصویب چند ماده دیگر از برنامه هفتم توسعه، صحن علنی مجلس شورای اسلامی تا شنبه تعطیل شد.ماینندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی صبح امروز به بررسی برنامه توسعه پرداختند و پس از تصویب چند ماده دیگر صحن علنی تا شنبه تعطیل شد.

اتحادیه اروپا باز هم محکوم کرد
«توماس نیکلاسون»مخبرسواده ویژه اتحادیه اروپا برای افغانستان و نیپال مسرالی، سخنگوی سیاست خارجی و امنیتی اتحادیه اروپا هزادداشت‌های اجباری« کشنگران از سوی طالبان را «غیرقانونی» خوانده و خواهان آزادی فوری کشنگرانی شده‌اند که به جرم دادخواهی در بند طالبان بهسر می‌برند.

بر کناری رئیس مجلس نمایندگان آمریکا در دست کار
با اقدام یک نماینده طیف راست حزب جمهوری‌خواه آمریکا«کوبین مک‌کارتی» رئیس مجلس نمایندگان این کشور در معرض استیضاح قرار گرفته است.«مت گاتز» یکی از نمایندگان جمهوری‌خواه ایالت فلوریدا در کنگره، دوشنبه در سخنانی خواهان شفاف‌سازی مک‌کارتی درباره توافقش با کاخ سفید برای تصویب بودجه موقت ۴۵ روزه شد.بودجه موقت دولت فدرال آمریکا شنبه گذشته در آخرین لحظات و به رغم مخالفت ۹۰ نماینده جمهوری‌خواه تصویب شد. بسیاری از صرفه جویی‌های مالی جمهوری خواهان در این بودجه در نظر گرفته نشده ولی برخلاف خواستهت کاخ‌سفید، بودجه‌ای هم برای کمک به اوکراین اختصاص داده نشده است.گاتز، کوبین مک‌کارتی را منتهم کرده است که قرار است بودجه کمک به اوکراین را به طور جداگانه به رای بگذارد. مک‌کارتی که عضو حزب جمهوری‌خواه است این ادعا را رد کرده است.رئیس مجلس نمایندگان آمریکا ارشدترین مقام سیاسی این کشور پس از رئیس جمهوری و معاون اوست و در صورت مرگ یا کناره‌گیری این دو، به ریاست جمهوری می‌رسد. تاکنون هیچ کدام از روسای مجلس آمریکا از طریق استیضاح برکنار نشده اند.

روسیه گروه واکنر جدید را مسلح می‌کند

گزارش‌هایی را خبرگزاری‌های روسیه، همراه با عکس منتشر کرده‌اند که نشان دهنده خلع سلاح بقایای گروه واکنر قدیمی به فرماندهی «پرشنکو» ست که در جریان سقوط هوپایما کشته شد. سلاح هائی که از واحدهای واکنر تحویل گرفته می شود در اختیار ارتش روسیه قرار میگیرد. تاکنون ۲ هزار قطعه تجهیزات و سلاح در جمله صدها تانک، سامانه موشکی چندگانه «گران»، «اورگان»، سیستم پدافند هوایی «پانتسیر» ، پایه‌های تویخانه خودکششی، نفربرهای زرهی و همچنین بیش از دو هزار و پانصد تن انواع مهمات و حدود ۲۰ هزار سلاح کوچک از واحدهای قدیمی واکنر پس گرفته شده است.این سلاح‌ها برای تعمیر و ترمیم و استفاده مجدد در اختیار نیروهای مسلح فدراسیون روسیه قرار گرفته است. با توجه به انتصاب فرمانده جدیدی برای واکنر و مأموریت‌های ویژه‌ای که یوتین به فرمانده جدید واکنر ابلاغ کرده، احتمالا تمام این سلاح‌ها پس از تعمیر و بازسازی و به روز شدن، به واکنر جدید بازگردانده خواهد شد.

سیاست خارجی

سیاست داخلی

سیاست بین‌المللی

سیاست فرهنگی

سیاست اقتصادی

سیاست اجتماعی

همدلی | **خلیل خوش سیما**:در دو سال گذشته بسیاری از حوزه‌های عملکردی دولت مورد نقد جدی رسانه‌های منتقد بوده است. شواهد نشان می‌دهد که سیاستمداران ایرانی در بزنگاه‌ها به این مهم پی برده‌اند که سیاست به منزله امری ایستا نیست.اگرچه اغلب دستاوردهای سیاست خارجی ایران با فشارهای اقتصادی در داخل همزمانی و قربات نزدیکی داشته اما همیشه تغییرات کوچک در سیاست خارجی ایران برآیند قابل توجهی در میان مدت داشته است.

دو سال گذشته تغییرات زیادی در حوزه‌های مختلف به وقوع پیوست که در مجال خود به آنها پرداخته شد. در بخش‌های اقتصادی از تورم تا رشد اقتصادی و آمارنماییهایی که کارشناسان را برانگیخته؛ از موضوعات اجتماعی، همچون حجاب تا اصل هشتاد و پنجمی شدن لایحه حجاب که مورد نقد جدی حتی نمایندگان مجلس قرار گرفته تا موضوعات مهمی چون رفتارهای سیاسی دولت در مواجهه با انتقاد از شیوه مدیریت در کشور نشان از آن داشت که دولت در مسیری حرکت می‌کند که شاید نیاز؛ به بازنگری‌های جدی و موشکافانه دارد.

عبور از نگرش بسته گذشته
دولت سیزدهم اما در حوزه سیاست‌خارجی همان اندازه که تا کنون فرصت‌سوزی کرد و با به تعویق انداختن دیپلماسی فعال در بخش‌های مختلف روابط بین‌الملل موجب بروز مشکلاتی شد به نظر می‌رسد در ماه‌های آراه جدیدتری را طی می‌کند و منطق و استراتژی خاصی در حال شکل‌گیری و تقویت است. به نظر می‌رسد زمانی شعار داده می‌شد که همه تخم مرغ‌هایمان را در سید مذاکره برای رفع تحریم‌ها نمی‌گذاریم.بدون اینکه عنوان شود بالاخره ایران سیاست خود را بر چه استراتژی معینی بنا خواهد گذاشت. این کلیدوازه نگرشی بود که بسته بودن سیاست را بیش از آینده‌نگر بودن نشان می‌داد. «علی باقری کنی» که روزگاری برای آوردن نام برجام در گفت و گوهایش اکراه داشت و سعی می‌کرد با کلمات مترادف و یا غیرمرتبط سخن از برجام و مذاکره بگوید امروز در قامت منتقد تندرهایی قد برافراشته که منافع خود را به منافع ملی ترجیح می‌دهند، این ترجیع بند تیم مذاکره کننده با سخنان امیرعبداللهیان در هفته‌های گذشته نقشه راه جدیدی را به نمایش گذاشته است، نقشه راهی که شاید همزمان چند راه مهم در مسیر سیاست خارجی را دنبال می‌کند و موجب تغییراتی در راهبرد سیاست خارجی ایران شود. اما نکاتی در ایسن تغییر احتمالی نیز وجود دارد که باید مورد نظر باشد، نکاتی که جنبه‌های تبلیغی در سیاست خارجی ایران را بدون در نظر گرفتن واقعیت‌های موجود مطرح می‌کند.این همان جنبه‌ا سیاست خارجی است باید در مسیر تغییر مورد نظر باشد.

بریکس و هژمونی دلارزا
بعد از حضور رئیسی در اجلاس بریکس در ماه گذشته بحث دلار زدایی و حرکت اعضای بریکس برای راه‌اندازی ارز متفاوت برای کاهش سلطه دلار مورد بحث قرار گرفت. رئیس جمهور در این اجلاس گفت: ایران به صورت قاطع از تلاش‌های موفق بریکس در راستای دلار زدایی از روابط اقتصادی میان اعضا و استفاده از ارز های ملی و تقویت سازو کارهای بریکس برای برآخت و توسعه مالی حمایت می‌کند. در همین حال قالیباف رئیس مجلس نیز در اجلاس پارلمانی بریکس در ژوهانسبورگ همین موضوع را مورد اشاره قرار داده و گفته: تلاش برای دلار زدایی از تجارت جهانی را ختمی بزرگ به رفاه ملت‌های در حال توسعه می‌دالم. اعضای بریکس نیازمند سرمایه‌گذاری مشترک روی کردبوهایی هستند که به عنوان شریان‌های مبادله کالا، خدمات و انرژی، ایفای نقش کرده و مدیریت آنها در انحصار قدرت‌های بزرگ غربی نباشد؛ ما همچنین نیازمند عزم ژئوپلیتیکی جدید هستیم که راه حل‌های صلح‌آمیز برای بحران‌های بین‌المللی و جنگ‌ها را پیشنهاد داده و مناقشات مرزی را با

سیاست

نشانه‌های بازگشت تهران به ایجاد توازن در روابط بین‌المللی در حال بروز است؟

شروع تغییر در رویکرد سیاست خارجی

گفت و گو حل و فصل کند.

در این عرصه استراتژی و ابتکار عمل درستی را در داخل کشور این ذهنیت را تداعی می‌کند که با شرکت ایران در اجلاس بریکس و حضور در باشگاه کشورهای متمایل به حذف دلار راه تقویت داخلی اقتصاد از این طریق هموار و سهل‌الوصول است. با اشاره به این نکته که حضور ایران در بریکس و پیگیری هدف مشترک در سیاست خارجی متوازن قابل توجه است اما باید این مسئله را مورد نظر داشت که بسیاری از کارشناسان سیاسی و اقتصادی در داخل و خارج از کشور بر این عقیده‌اند، رسیدن به این رهیافت گروهی موانع بسیاری پیش‌رو دارد و دسترسی به ارز مشترکی که جایگزین دلار شود دورتر از چیزی است که شاید سفیران سیاست خارجی ایران در موقعیت‌های مختلف نسبت به آن ابراز خوش بینی فرمطاعی کنند.

عبور از هزار توی دلار زدایی
شکستن هژمونی دلار آمریکا به عنوان ارز ذخیره جهانی و پراستفاده‌ترین ارز در مبادلات مالی و تجاری، فرآیندی پیچیدموچالش‌برانگیز خواهد داشت. گرچه کشورهای بریکس برای تامین استقلال اقتصادی و کاهش ریسک‌های اقتصادی خود به دلیل سلطه دلار تمایل نشان می‌دهند اما واقعیت‌های موجود در این زمینه فراتر از خوش‌بینی‌هایی است که این روزها در کشور ما مورد تبلیغ قرار می‌گیرد. اولین گام در این مسیر به درستی برداشته شد و تجارت چین و هند تا تسویه حساب‌های تجاری متقابل با ارزهای محلی آغاز شده و ایجاد ارز واحد نیز مورد بررسی اعضای بریکس قرار گرفته اما دولت سیاست خارجی و رسانه‌های زیرمجموعه دولت این نکته را دور از چشم گذاشته‌اند که چنین ارزی باید با واحد پول کدام کشور در مجموعه بریکس راه‌اندازی شود تا بتواند قابلیت‌های مهمی همچون یک اقتصاد بزرگ مانند آمریکا را داشته باشد. بدون تردید صاحب چنین ارزی باید بازار مالی گسترده و بسیار عمیقی داشته باشد که بانک‌هایش در سراسر دنیا با حضوری موثر بتوانند مرادوات گسترده مالی را تامین کنند. در عین حال بدون احتساب چین، سهم مشترک برزیل، روسیه و آفریقای چین در اقتصاد جهانی حدود ۳ درصد اعلام شده و سناریوهای تورم و نرخ بهره در میان کشورهای بریکس بسیار متفاوت است. از این منظر باید اینگونه تصور کرد که چالش‌های بسیار جدی و قابل تاملی در مسیر راه‌اندازی ارز واحد در بریکی وجود دارد. این درحالی است مواضع سیاسی اعضای بریکس یکی از چالش‌های اساسی است. همد هم خود را یک شریک سیاسی مجموعه بریکس را چندان جدی تلقی نمی‌کند، اما حضور در هژمونی را به دلیل اتخاذ استراتژی فعال و یافتن شرکای اقتصادی در آینده پذیرفته است. به همین دلیل باید گفت سیاست خارجی

ایران با کشورهای عربی را از سوی دیگر و در کنار هم یادآوری می‌کرد اما نکته‌ای قابل تامل داشت؛ اینکه رابطه اسرائیل با عربستان برای ایران شوکه کننده و تعجب‌آور نخواهد بود چرا که این رابطه شکل گرفته و عمق زیادی هم دارد. این یادداشت نشان داده نقشه راه تندرخوا در ایران نیز در حال تنظیم با تیم سیاست خارجی و راهبردهای جدیدتری است. در این حال نباید فراموش کرد که تهران و ریاض به رغم علایم آشتنی جویانه، همچنان رقابت های خود را دنبال می‌کنند؛ به ویژه ریاض می‌کوشد به گونه‌ای مرزهای سیاسی و حتی ایدئولوژیک خود را با تهران پررنگ نشان دهد. اتفاقی که دوشنبه در استادیوم ورزشی اصفهان رخ داد، نمونه‌ای از آن چیزی است که ریاض می‌کوشد نه تنها به تهران، بلکه هم‌پیمانان خود در منطقه و جامعه جهانی نشان دهد.

مذاکرات برجامی و گفت و گوهایی اروپایی

—آمریکایی

ایران در چند ماه گذشته به واسطه گفت‌وگوهای غیر مستقیمی که منجر به تبادل زندانیان و آزادسازی پول‌های بلوکاش شده، کجدار و مریز به مذاکره و کنترل تنش می‌نگرد، همانگونه که به نظر می‌رسد آمریکا ناگفته بر ادامه این مسیر تا انتخابات اصرار دارد. شواهد و نشانه‌ها بر این است که باینن تا زمان انتخابات قصدی بر مذاکرات جدی با ایران ندارد و تغییر فاز جدیدی برای ادامه گفت و گوهایش شاید بعید به نظر برسد. به همین دلیل گفت و گو صرفا برای گفت‌وگو در آینده احتمالا از سوی دو کشور پیگیری خواهد شد و میانه‌هایی چون قطر و عمان نیز سعی خواهند کرد با تظیف هر چه بیشتر فضای سیاسی میان دو کشور کاتالیزوهایی چون آزادسازی پول و کاهش تحریم‌سی تحریم‌ها را در ازای کنترل سطح غنی سازی ایران فعال نگه دارند.بازی ایران در این میدان در ماه‌های گذشته به خوبی پیش رفته و کنترل مزاحمت‌های درونی از سوی تیم مذاکره کننده قابل تامل بوده است. از این منظر

سیاسی می‌تواند در آینده به نفع دو کشور حتی در ارتباط با کشورهای ثالث ختم حضور تیم فوتبال «النصر» در ایران، سفرهای دیپلماتیک نمایندگان ایران و عربستان در ماه‌های گذشته و رقص شمشیر نماینده ایران با سفیر عربستان در هتل اسپیناس خوش‌بینی‌ها را افزایش داد، چنانکه برخی کارشناسان بر این عقیده‌اند حضور عربستان در قریات با ایران در آینده راه‌های جدیدتری را برای اقتصاد کشور به همراه خواهد داشت. بدون شک نفوذ عربستان به عنوان یک کشور بسیار ثروتمند و در عین حال نسبتا قدرتمند که بهبود شرایط اقتصادی و اجتماعی کشورش را با سیاست‌های جدید بن سلمان دنبال می‌کند هم تاثیر محتوایی بر شرایط ایران خواهد داشت و هم تغییر رفتار کشورهای عرب همسایه را. در این گفت‌مان احتمالی که در آینده شکل خواهد گرفت عربستان این قابلیت را دارد که ایران را به واسطه نفوذش در غرب نیز در حوزه های سیاسی و اقتصادی همراهی کند. البته در این باره نیز ایران باید بداند که سیاست آمریکا و اسرائیل در مواجهه با رابطه نزدیک ایران و عربستان متغیر و تابع شرایط است. هر لحظه ممکن است آنچه که ایران و عربستان یافته‌اند یا اقدامی از سوی اسرائیل در صورت نزدیکی آنها به یکدیگر پنبه شود. با این اوصاف اما تخرک دور تند دیپلماسی ایران برای شکستن یخ‌های قطور روابط با عربستان در روزهای گذشته نشان داده، ایران بازی با برگ عربستان را برای ایجاد روابط سیاسی - اقتصادی خیلی جدی در دستور کار قرار داده است. گرچه یادداشت دو پهلوئی دروز کیهان درباره روابط عربستان و اسرائیل نعل و میخ زنن به این روابط را تجویز و توصیه می‌کرد و هشدار زیر پوستی موضوع یمن در قبال روابط عربستان با اسرائیل را از یکسو و ایجاد مزیت روابط

دو طرف یکدیگر را به کم کاری متهم می‌کنند

شرط‌های تهران و واشنگتن برای تنش زدایی

باشند.«و تأکید کرد:تحقیقات درباره عملکرددربارت مالی،فرستاده ویژه در امور ایران که به مرخصی اجباری فرستاده شده، همچنان ادامه دارد.میلر همچنین در واکنش به سخنان دریادار «شهرام ایرانی» فرمانده نیروی دریایی ارتش که از قصد این نیرو برای تاسیس پایگاه در قطب جنوب خبر داده بود، تأکید کرد: جنوبگان باید پناهگاهی برای تحقیقات صلح‌آمیز باشد و طبق معاهده جنوبگان که سال ۱۹۵۹ تصویب شد، هیچ پایگاه نظامی نباید در این قاره تاسیس شود.میلر گفت: «ما به صراحت با هر اقدامی برای نظامی سازی قطب جنوب مخالفیم.فعالیت‌های نظامی جایگاهی در محیط نادر قطب جنوب ندارند.»میلر همچنین در پاسخ به سوالاتی درباره اقتضای تحریم‌های موشکی و تسلیحاتی شورای امنیت علیه ایران در هجدهم اکتبر، بیست و ششم مهر، گفت: آمریکا و متحدانش از تحریم‌های خود برای مقابله با برنامه‌های موشکی جمهوری اسلامی استفاده خواهند کرد.بریتانیا، آلمان و فرانسه هم پیش‌تر اعلام کردند که تحریم‌های مربوط به برنامه اتمی و موشک‌های بالستیک ایران را لغو نخواهند کرد.وزارت امور خارجه ایران این تصمیم را «غیرقانونی و تحریک‌آمیز» خوانده است.

تحلیل

استمداد ارمنستان از اتحادیه اروپا

ارمنستان دوشنبه(۱۰مهر)از اتحادیه اروپا خواست به دلیل حمله نظامی به ناحیه ناگورنو-قره‌باغ، جمهوری آذربایجان را تحریم کند و هشتاداد داد که اگر غرب اقدام هسای لازم را انجام نهد، باکو ممکن است در آینده نزدیک به خاک ارمنستان حمله کند.

«تیرگان بالایان» فرستاده ارمنستان در اتحادیه اروپا، برای مجازات جمهوری آذربایجان اقدام‌های گوناگونی نظیر تعیین سقف قیمت برای خرید نفت و گاز آن کشور و تعلیق مذاکرات اتحادیه اروپا با هدف ایجاد مناسبات نزدیک‌تر با باکو را پیشنهاد داد.

او درعین حال از قدرت‌های غربی خواست تضمین‌های امنیتی «قاطعی» به ارمنستان بدهند. بالایان در بروکسل به خبرگزاری‌ها گفت: «این فقط نظر ما و یا ازبایی برخی از کارشناسان نیست. حتی تعدادی از کشورهای عضو اتحادیه اروپا پیش‌بینی می‌کنند که جمهوری آذربایجان به زودی به قلمرو ارمنستان حمله خواهد کرد.»

در پی حمله برق‌آسای جمهوری آذربایجان به ناحیه ناگورنو-قره باغ طی هفته اخیر بیش از صد هزار نفر از ارامنه ساکن این منطقه به خاک ارمنستان گریخته‌اند.

حمله هوایی اسرائیل به نزدیکی دیرالزور در سوریه
رسانه‌های دولتی در سوریه از مجروح شدن دو سرباز در یک حمله هوایی اسرائیل خبر می‌دهند. به گزارش این رسانه‌ها، اسرائیل دوشنبه شب تاسیسات نظامی در نزدیکی شهر دیرالزور، در شرق سوریه را هدف حمله هوایی قرار داده است. بنابر این گزارش، تاسیسات مورد حمله نیز آسیب دیده‌اند. این حمله دو روز پیش از حمله هوایی اسرائیل به یک کاروان حامل تسلیحات اسلحه در نزدیکی دمشق صورت می‌گیرد .

واکنش بغداد در حملات هوایی گسترده ترکیه به شمال عراق

«عبداللطیف رشید»رئیس‌جمهوری عراق، دوشنبه(۱۰ مهر) گفت: عراق با حملات پی در پی ترکیه به اقلیم کردستان (واقع در شمال عراق) و وجود پایگاه‌های ترکیه در آن ناحیه مخالف است. او ابراز امیدواری کرد که با انکارا بر سر راه حلی برای این مسئله به توافق برسد.

ترکیه پیش‌تر اعلام کرده بود که در تلافی حمله یکشنبه گذشته دو بمب‌گذار انتحاری به مقر پلیس در آنکارا، در آخرین ساعات‌های آن روز به مواضع شبه‌نظامیان کرد در شمال عراق حمله هوایی کرده است.

درپی اعلام خبر پذیرش مسئولیت حمله به آنکارا از سوی حزب کارگران کردستان (پ.ک.اکا)، وزارت دفاع ترکیه در اطلاعیه‌ای که روز دوشنبه ۱۰ مهر منتشر شد، خبر داد: در مجموع ۲۰ هدف شامل غارها، سنگرها، پناهگاه‌ها و انبارهایی را که مورد استفاده «سازمان جدایی‌طلب تروریست» بودند، نابود و تعداد زیادی از نیروهای شبه‌نظامی را «خنثی» کرده که به معنای کشتن آنها است.

ترکیه ب.کا.کا را یک گروه تروریستی می‌داند و به‌طور معمول به مقر این حزب در کردستان عراق حمله هوایی می‌کند. اقلیم کردستان مدت‌ها است که تحت کنترل مستقیم دولت بغداد قرار ندارد.

ترکیه در عین حال، به عنوان پشتیبان‌های برای حملاتش، به استقرار تانک‌ها و احداث پایگاه‌هایی در شمال عراق دست زده است. رشید در گفت‌وویی با تلویزیون «الحدث» که متعلق به دولت عربستان سعودی است و روز دوشنبه بخش کوتاهی از آن پخش شد، گفت: «مردم عراق و اقلیم کردستان و کل ساکنین عراق با این قبیل تخلفات مخالفند.»

هنوز مشخص نیست که این گفت‌وگو پیش از حمله روز یکشنبه ترکیه به کردستان عراق انجام شده است یا پس از آن.

رکورد شکنی آلمان در صدور سلاح به اوکراین

جنگ اوکراین سبب شد که رکورد صدور جنگ افزارهای آلمانی در ۹ ماه نخست سال جاری شکسته شود. در این مدت، برلین برای صدور ۸ میلیارد و ۷۶۰ میلیون یورو تجهیزات جنگی مجوز صادر کرد، در حالی که این رقم در ۱۲ ماه سال گذشته ۸ میلیارد و ۳۵۰ میلیون یورو بود.میانگین صدور تجهیزات جنگی آلمان در ۹ ماهه نخست است و پیش‌بینی می‌شود که تا پایان سال به بیش از یازده میلیارد یورو و سه میلیارد یورد بیش از سال ۲۰۲۲ برسد. این رقم در سال‌ها و دهه‌های گذشته پیشینه نداشته است.روز دوشنبه دوم اکتبر، ۱۰ مهر، تارنمای هفته نامه اسپیکل گزارش داد که بزرگترین دریافت کننده جنگ افزارها و تجهیزات نظامی آلمان اوکراین بوده است.وزارت اقتصاد آلمان اعلام کرده است که در ۹ ماه نخست سال جاری دولت برای صدور ۳ میلیارد و ۳۰۰ میلیون یورو تجهیزات نظامی به اوکراین مجوز صادر کرده است.

در گزارش وزارت اقتصاد آمده است که میزان صدور تجهیزات نظامی آلمان تنها در سال ۲۰۲۱ به ۹ میلیارد و ۳۵۰ میلیون یورو رسید، اما در دوران ۱۶ ساله صدراعظمی آنگلا مرکل تنها در ۵ سال از مرز ۳ میلیارد یورو گذشت.